

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/177/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116205582
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5116205582.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Anny Mihálikovej, v právnej veci žalobkyne: Ing. X. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/X, XXX XX O. I., zastúpená JUDr. Sabínou Hodoňovou, advokátkou, so sídlom S. J. č. XX, XXX XX L., proti žalovanej: X. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XX, B. XX L., zastúpenej JUDr. Martou Wertlenovou, advokátkou, so sídlom K. XXXX/XG., XXX XX L., o zaplatenie 539,00 Eur s príslušenstvom, v štádiu rozhodovania o trovách konania, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č.k. 8C/53/2016-231 zo dňa 29.10.2018 v spojení s opravným uznesením č.k. 8C/53/2016-356 zo dňa 17.06.2019, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Žilina č. k. 8C/53/2016-231 zo dňa 29. 10. 2018
v spojení s opravným uznesením č. k. 8C/53/2016-356 zo dňa 17. 06. 2019 vo výroku II.
p o t v r d z u j e .

Žalovaná má voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Vo zvyšnej časti zostáva uznesenie okresného súdu n e d o t k n u t é .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie postupom podľa § 145 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 144 CSP konanie o žalobe žalobkyne, doručenej súdu dňa 02.03.2016, ktorou sa domáhala voči žalovanej zaplatenia sumy 539,00 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania, zastavil (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej priznal proti žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa podaním, doručeným na súd dňa 18.10.2018, vzala žalobu v celom rozsahu späť a žiadala konanie zastaviť. Súčasne navrhla o trovách konania rozhodnúť v zmysle § 257 CSP, t. j. žalovanej náhradu trov konania nepriznať. Takýto návrh zdôvodnila tým, že podala 13 skutkovo totožných žalôb a vo všetkých týchto konaniach boli žalovaní zastúpení tou istou právnou zástupkyňou (ako žalovaná v aktuálnom konaní), v ktorých právna zástupkyňa podávala zhodné podania (v týchto menila len označenie strán). Súčasne poukázala, že v konaní vedenom na Okresnom súde Žilina sp.zn. 10C/71/2016 bola žalobkyňa zaviazaná na náhradu trov konania, pričom náklady právneho zástupcu žalovanej predstavovali iba administratívne výdavky.

3. Žalovaná prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne súhlasila so späťvzatím žaloby (podanie zo dňa 22.10.2018). Zároveň uviedla, že v konaní bola úspešnou stranou sporu a žalobkyňa neuviedla žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali rozhodnutie o nepriznaní trov konania žalovanej. Jej dôvody len znevažujú a zľahčujú prácu zástupkyne žalovanej. Práve na strane žalobkyne, ktorá podala skutkovo totožné žaloby voči 13 odlišným žalovaným možno tvrdiť, že ide len o administratívne výdavky. Poukázala na výnimočnosť aplikácie ust. § 257 CSP v prípade skutočnej

existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa - osobné pomery strany sporu, nízky príjem, podiel oboch strán na vzniku sporu. Navyiac žalobkyňa netvrdila, že by jej pomery odôvodňovali postup podľa § 257 CSP.

4. O trovách zastaveného konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ust. § 256 v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP. Konštatoval, že v danom prípade zastavenie konania zavinila žalobkyňa, ktorá žalobu bez odôvodnenia zobrala v celom rozsahu späť a konala tak pod ťarchou neúspechu v inom totožnom konaní. Prioritne pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal zo zásady úspechu žalovanej v konaní, keďže zastavenie konania v zmysle ust. § 256 CSP zavinila žalobkyňa. Dôvody uvádzané žalobkyňou z hľadiska aplikácie ust. § 257 CSP nepovažoval za výnimočné, a preto v danom prípade nevzhládol dôvodným pri rozhodovaní o trovách konania procesný postup v zmysle ust. § 257 CSP. Na záver svojho rozhodnutia zdôraznil, že žalobkyňa musí niesť následky nielen v prípade úspechu v spore, ale aj v prípade svojho neúspechu.

5. Proti tomuto uzneseniu do výroku II. podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa z dôvodu, že napadnuté uznesenie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a navrhla uznesenie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

6. V dôvodoch odvolania odvolateľka uviedla, že žalobou zo dňa 02. marca 2016 sa domáhala zaplatenia sumy 539,00 Eur ako zľavy z kúpnej ceny za nehnuteľnosť, ktorú kúpila od žalovanej a ďalších 12 predávajúcich (celkovo podala 13 skutkovo totožných žalôb voči 13 predávajúcim predmetného pozemku). V týchto konaniach boli žalovaní zastúpení totožnou právnou zástupkyňou. Všetky ostatné konania (vrátane predmetného konania) boli pre hospodárnosť prerušené do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 41C/89/2016. V tomto smere poukázala na rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 25Co/317/2016 zo dňa 17. marca 2017, v ktorom odvolací súd zohľadniac odbornú náročnosť, časovú prácnosť zastúpenia v prejednávanej veci, predovšetkým v kontexte s jej masovým charakterom, primerane znížil trovy konania - znížil náhradu trov právneho zastúpenia v rozsahu 50 %. S výnimkou konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 41C/89/2016, v ostatných 12 sporoch išlo iba o administratívne úkony právnej zástupkyne s minimálnou náročnosťou, ktorá neodôvodňuje priznanie trov konania vo výške 100 %. Na uvedenej skutočnosti nič nemení ani to, že žalobkyňa podala 13 skutkovo rovnakých žalôb. Ak by vo všetkých týchto konaniach bola žalobkyňa zaviazaná k náhrade trov konania vo výške 100 %, išlo by o neprimerané potrestanie žalobkyne za uplatňovanie svojich záujmov pred súdom. Zastáva názor, že vyjadrenia v hromadných žalobách produkované v rovnakom znení (za žalovaných), repliky a dupliky spadajú pod pojem dôvody hodné osobitného zreteľa pri priznávaní náhrady trov konania. Žalobkyňa nemohla predpokladať zastúpenie všetkých žalovaných tým istým právnym zástupcom a ani vývoj sporu. Prezentovala aj názor, že pokiaľ by spor dopadol opačne a žalobkyňa by bola vo veci úspešná, súdy by práve s ohľadom na 13 skutkovo totožných žalôb krátili trovy právneho zastúpenia priznaných žalobkyni primerane okolnostiam a náročnosti produkovaných vyjadrení a právnych úkonov. Nie je preto zrejmé, z akého dôvodu by žalobkyňa mala byť zaviazaná na 100 %-nú náhradu trov konania s ohľadom na administratívnosť a odbornú nenáročnosť právnych úkonov.

7. Žalovaná prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil ako vecne správne a zároveň žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %. Uviedla, že bolo na žalobkyni, či si viaceré nároky uplatňované voči každému predávajúcemu na základe rovnakých skutkových okolností uplatní jednou žalobou, alebo vo viacerých samostatných žalobách. Ak by si svoje nároky voči všetkým žalovaným uplatnila jednou žalobou, išlo by o jednoduchšie, hospodárnejšie konanie, ktorým by sa dosiahol rovnaký účel. Teda išlo o účelové konanie žalobkyne (kalkulovala v prípade úspechu so vznikom nároku na náhradu trov konania v každom súdnom konaní), ktoré nemôže byť na ujmu žalovanej. Rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, ktorým odvolateľka argumentovala nie je aplikovateľné na tento prípad. Trovy právneho zastúpenia v spore, na ktoré sa vzťahuje cit. rozhodnutie niekoľko násobne prevyšovali žalovanú pohľadávku (52,12 Eur), išlo o vymáhanie pohľadávok veľkej spoločnosti - Wüstenrot stavebná spoločnosť, a.s., ktorá uplatňovala stovky podobných nárokov, čo je neporovnateľné s konkrétnym sporom. V súdnej praxi dochádza k zníženiu trov právneho zastúpenia len vo veľmi výnimočných prípadoch, pokiaľ sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, výnimočné okolnosti alebo práve uvádzané niekoľkonásobné prevýšenie žalovanej pohľadávky trovami právneho zastúpenia. Tieto nie sú v konkrétnom prípade dané. Zástupkyňa

žalovanej poukázala na úkony právnej pomoci, ktoré poskytla titulom zastúpenia v každom jednotlivom prípade (v ďalších konaniach uvádzaných žalobkyňou) inému žalovanému, pričom právna zástupkyňa žalobkyne jednala len s jednou žalobkyňou. Rozhodne nie je možné považovať úkony právnej pomoci advokátky žalovanej za administratívne výdavky. Za právnu pomoc poskytnutú žalovanej si účtovala trovy právneho zastúpenia v zmysle § 13a vyhlášky č. 655/2004, rozhodne nie len režijný paušál ako administratívny výdavok, ako to mala na mysli právna zástupkyňa žalobkyne. Takúto argumentáciu označila za špekulatívnu až absurdnú. K späťvzatiu žaloby žalobkyňou došlo až po právoplatnom skončení sporu vedenom na OS Žilina pod sp.zn. 41C/89/2016, v ktorom súd žalobu zamietol. Žalobkyňa si bola vedomá, že aj v ostatných konaniach súd rozhodne rovnako. Nie je možné sankcionovať žalovanú, ktorá bola v konaní úspešná, nepriznaním jej trov právneho zastúpenia, ktoré zapríčinila žalobkyňa dôvodiac, že iní žalovaní boli úspešní v iných konaniach. Tieto iné konania nie sú podstatné pri rozhodovaní súdu v tomto spore o nároku žalovanej na náhradu trov konania.

8. Žalobkyňa vyjadrením zo dňa 02.12.2018 doručila súdu informácie k dôvodom hodným osobitného zreteľa na strane žalobkyne. Uviedla, že dňa XX.XX.XXXX sa jej narodil syn S. H. je slobodná matka a s otcom dieťaťa, ktorý je jej nápomocný v minimálnej miere, nevedie spoločnú domácnosť. V súvislosti s tehotenstvom bola dlhodobo práceneschopná. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Nitra zo dňa 15. marca 2018 jej bol priznaný nárok na nemocenské dávky vo výške 21,64 Eur/deň. V súčasnosti poberá materské (rozhodnutie zo dňa 06.09.2018) od 09. augusta 2018 vo výške 29,51 Eur/deň. Od marca 2019 bude poberať iba rodičovský príspevok vo výške 220,70 Eur/mesiac a rodinné prídavky, ktorá suma jej musí postačovať na úhradu všetkých potrieb a nákladov domácnosti. Žalobkyňa má ešte vyživovaciu povinnosť k staršiemu synovi N. M., nar. XX.XX.XXXX, na ktorého mesačne prispieva výživným v sume 50,00 Eur a podieľa sa aj na úhrade jeho ďalších výdavkov. Ešte pred narodením dieťaťa sa žalobkyňa dostala do finančnej tiesne, bola nútená si vziať spotrebiteľský úver v P. v sume 12.000,00 Eur a tento mesačne uhrádza v sume 154,74 Eur. Súčasná osobná situácia matky je dôvodom hodným osobitného zreteľa. Vzhľadom na tieto skutočnosti navrhla žalovanej strane nepriznať plnú náhradu trov konania, ktoré aj v prípade ich zníženia je schopná znášať iba v splátkach. Mala za to, že na dôvody hodné osobitného zreteľa môže súd prihliadať aj vtedy, ak neboli žalobkyňou uvedené v priebehu konania, či v podanom odvolaní a nevzťahuje sa na ne koncentračná zásada. Súčasťou podania boli aj doklady v zmysle jednotlivo tvrdených skutočností.

9. Žalovaná vo vyjadrení k podaniu žalobkyne zo dňa 02.12.2018 uviedla, že všetky skutočnosti v tomto podaní, označené ako dôvody hodné osobitného zreteľa, boli žalobkyni známe už v čase späťvzatia žaloby. Napriek tomu ich nepovažovala za tak vážne a výnimočné, aby súd pri rozhodovaní o trovách konania na tieto prihliadol. Ak by tieto skutočnosti (dodatočne uvedené) žalobkyňa považovala za dôvody hodné osobitného zreteľa, určite by na ne bola v odvolaní poukázala. Až následne účelovo a špekulatívne zmenila odvolaciu argumentáciu v podaní zo dňa 02.12.2018. Pretože tieto skutočnosti boli oznámené až po uplynutí lehoty na podanie odvolania, odvolací súd sa týmito skutočnosťami nemôže zaoberať. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči oprávnenej strane sporu a aby neodporovalo dobrým mravom. Takéto rozhodnutie súdu musí zohľadniť jeho dopad na majetkové pomery oprávnenej strany sporu. Žalovaná zotrvala na svojej doterajšej argumentácii. Uviedla, že žalobkyňa poznala svoju finančnú situáciu, svoje záväzky voči banke, ako aj vyživovaciu povinnosť voči staršiemu synovi N. Dôvodom hodným osobitného zreteľa určite nie je tehotenstvo žalobkyne a následne narodenie maloletého S.. Veľmi dobre poznala finančnú situáciu otca svojho druhého dieťaťa, ktorý s ňou žil a žije v spoločnej domácnosti. Jej tvrdenia, že s otcom maloletého syna S. nevedie spoločnú domácnosť, sú nepravdivé, účelové a nepreukázané. Ak by boli na strane žalobkyne skutočne dôvody hodné osobitného zreteľa (jej finančná situácia), nebola by žalobkyňa schopná garantovať banke dlhodobé splácanie hypotéky a ďalšieho viacročného spotrebiteľského úveru, o ktorý požiadala v roku 2018. Uvedené nepotvrzuje ani konanie žalobkyne vo vzťahu k nehnuteľnému majetku v jej výlučnom vlastníctve, a to k rodinnému domu a prislúchajúcim pozemkom, ktoré bezodplatne darovacou zmluvou, ktorej vklad do katastra nehnuteľností bol povolený pod V 8511/2018 dňa 13.03.2019-116/2019, previedla na otca syna S.. Žalobkyňa sa tak celkom nepochopiteľne zbavila veľkej časti svojho majetku bezodplatne v prospech osoby, ktorá jej v danej situácii, podľa jej tvrdení, nijako nepomáha a je vo veľmi ťažkej finančnej situácii. Takéto konanie žalobkyne svedčí jednoznačne o tom, že na jej strane v skutočnosti neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalobkyňa je naďalej zastúpená advokátkou, pričom v situácii, ktorú opisuje, má nárok na bezplatné poskytovanie právnej pomoci prostredníctvom centra právnej pomoci a túto nevyužila.

Vzhľadom na doterajšie vyjadrenia žalovaná opätovne navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu vo výroku II. ako vecne správne potvrdil. K vyjadreniu predložila výpis z LV č. XXXX kat. uz. S., okres L..

10. Vyjadrenie žalovanej bolo doručené právnej zástupkyňi žalobkyne v súlade s ust. § 374 ods. 3 CSP. Ďalšie podania neboli súdu v priebehu odvolacieho konania doručené.

11. Opravným uznesením č.k. 8C/53/2016-356 zo dňa 17.06.2019 okresný súd opravil zrejmu nesprávnosť v záhlaví písomného vyhotovenia napadnutého uznesenia, a to v označení právnej zástupkyne žalovanej.

12. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie v napadnutom výroku v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 236 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

14. Ďalšou zásadou premietajúcou sa v rozhodovaní súdu o trovách konania popri zásade úspechu v konaní (§255 CSP) je zásada zavinenia na zastavení konania v zmysle § 256 ods. 1 CSP a z neho vyplývajúcej zásady, že ak niektorá zo strán sporu zavinila, že sa konanie muselo zastaviť, je povinná nahradiť trovy konania protistrane. Zavinenie môže existovať na strane žalobcu aj na strane žalovaného. Na strane žalobcu existuje napríklad vtedy, ak podal žalobu vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdu, alebo ak podal žalobu, hoci existovala prekážka rei iudicatae alebo prekážka litispendencie, alebo ak bez dôvodu vzal žalobu späť, ale tiež aj vtedy, ak vzal žalobu späť z dôvodu, že žalovaný vzniesol oprávnenú námietku premlčania a podobne. Citované zákonné ustanovenie vyjadruje výnimku zo zásady náhrady trov konania podľa pomeru úspechu vo veci vyjadrenú v ust. § 255 ods. 1 CSP. Zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti za zavinenie sú tie, ktoré nastali po začatí konania.

15. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Pri zastavení sporového konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či, a pokiaľ áno, ktorá zo strán sporu z procesného hľadiska zastavenie konania zavinila. Kritérium procesného zavinenia je potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie, medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť na zastavení konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie strany sporu, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzatí žaloby (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14. 9. 2011, sp. zn. 7MCdo 4/2010).

16. Súd prvej inštancie v súdnej veci správne aplikoval na rozhodnutie o trovách konania ust. § 256 ods. 1 CSP, pretože žalovaná svojim správaním v konaní nedala žalobkyňi dôvod na späťvzatie žaloby. Zo skutkových okolností je zrejmé, že žalobkyňa týmto zvoleným procesným správaním mala záujem minimalizovať trovy aktuálneho konania. Potom záver o procesnom zavinení na zastavení konania na strane žalobkyne a povinnosti žalobkyne nahradiť trovy konania žalovanej v rozsahu 100% je plne dôvodný.

17. Žalobkyňa sa tak v základnom konaní ako aj v odvolaní dovoľavala aplikácie ust. § 257 CSP a v tomto smere ťažisko jej argumentácie spočívalo v tom, že úkony právnej pomoci poskytnuté žalovanej boli nenárodné, priravnávajú ich k administratívnym úkonom, keďže tá istá právna zástupkyňa zastupovala žalovaných vo viacerých skutkovo totožných sporoch. Dôvodila, že ak by vo všetkých týchto konaniach bola žalobkyňa zaviazaná k náhrade trov konania vo výške 100 %, išlo by o neprimerané potrestanie

žalobkyne za uplatňovanie svojich záujmov pred súdom. Žalobkyňa zastávala názor, že vyjadrenia v (hromadných) žalobách produkované v rovnakom znení (žalovaných), repliky a dupliky spadajú pod pojem dôvody hodné osobitného zreteľa pri priznávaní náhrady trov konania.

18. Primárne je potrebné uviesť, že žalobkyňa si zvolila ako prostriedok procesnej ochrany svojho nároku 13 samostatných žalôb. Ak sa takto rozhodla, musela si byť vedomá aj následkov v prípade svojho neúspechu v spore, t.j. povinnosti znášať trovy konania, ako správne poznamenal aj okresný súd vo svojom rozhodnutí. Bolo by v rozpore s princípom spravodlivosti, aby v prípade neúspechu žalobkyne v jednom spore (a následne aj v ďalších skutkovo totožných sporoch) dôsledky správania žalobkyne - spôsobu zvolenej procesnej ochrany znášala protistrana (žalovaná). Takéto vedomé konanie žalobkyne nie je možné podradiť pod dôvody osobitného zreteľa a je neporovnateľné s procesnou situáciou v rozhodnutí, ktorým odvolateľka argumentovala v odvolaní (Krajského súdu v Nitre sp.zn. 25Co/317/2016 zo dňa 17. marca 2017).

19. Nepriznanie trov konania úspešnej strane je výnimočné, a to za predpokladu existencie dôvodov osobitného zreteľa (§ 257 CSP). Toto zákonné ustanovenie dopadá na toho účastníka, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania. Účelom uvedeného zákonného ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolútného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom v medziach stanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Zákon vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

20. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácie. Tento dôvod je teda daný charakterom tohto konania (konanie o určenie otcovstva, ak maloletý žalobca nemal úspech) alebo charakterom procesnej situácie (napr. zmena zákonnej úpravy).

21. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú aj prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinný subjekt nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sám nezavinil, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán sporu, prihliada na postoj subjektov v konaní, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde. Nie každú okolnosť, ktorá by aj bola príčinou sporu, však možno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by inak úspešnej strane sporu súd náhradu trov konania nepriznal.

22. Na základe vyššie uvedenej skutkovej a právnej argumentácie ani odvolací súd v dôvodoch produkovaných žalobkyňou v prospech aplikácie ust. § 257 CSP, či už v základom konaní alebo podanom odvolaní nevzhladol ich osobitosť, pre ktorú by nepriznal úspešnej strane sporu (žalovanej) plnú náhradu trov konania.

23. Ďalšie dôvody majúce prevažne sociálny aspekt, oznámené súdu v priebehu odvolacieho konania samostatným podaním žalobkyne zo dňa 02.12.2018, nemali žiadny dopad na rozhodnutie odvolacieho súdu. Odvolací súd dáva do pozornosti, že pri svojej prieskumnej činnosti je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP). Dôvody odvolania a dôkazy na ich preukázanie možno meniť alebo dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). V danom prípade odvolateľke uplynula lehota na odvolanie dňa 27.11.2018. Podanie obsahujúce nové skutočnosti odôvodňujúce dôvody osobitného zreteľa bolo súdu doručené dňa 02.01.2019 (doručenka na č.l. 312 súdneho spisu), teda evidentne po uplynutí odvolacej lehoty. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd týmto podaním žalobkyne vôbec nezaoberal.

24. Nakoľko odvolanie žalobkyne nemalo opodstatnenie a neboli zistené ani nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti, tento potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP).

25. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovanej ako úspešnej strane odvolacieho konania priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu

100 % proti neúspešnej sporovej strane tohto odvolacieho konania, t.j. proti žalobkyni. O výške vzniknutých trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom (§ 262 ods. 2 CSP).

26. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)